

Datadeling

Gjenbruk av allerede innsamlede forskningsdata kalles for *data sharing* på engelsk. Hva bør det hete på norsk?

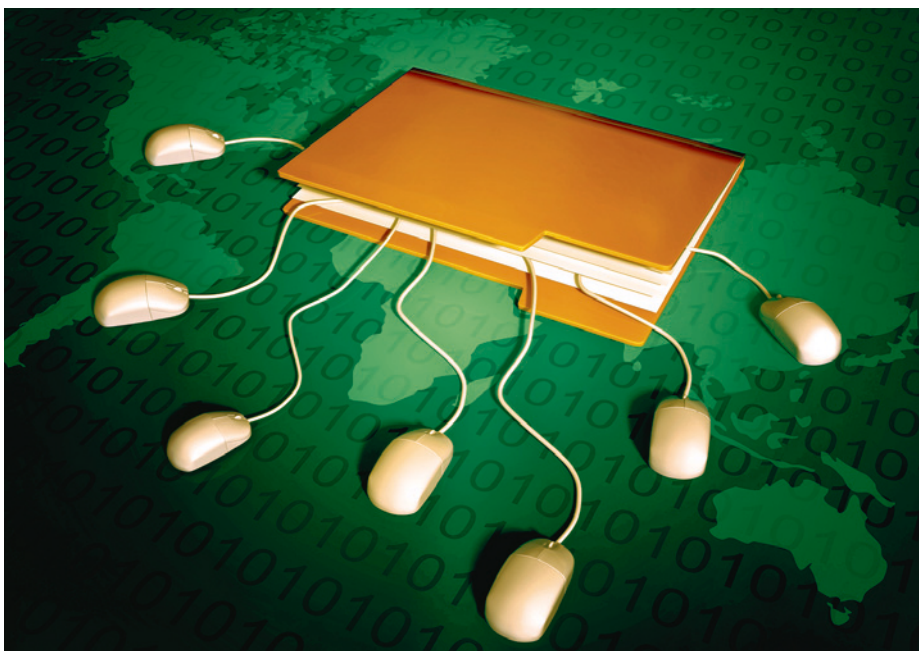
Data sharing er mye diskutert for tiden (1–3). Vi har fundert på hva som kan være den beste norske oversettelsen. Vi synes ikke datadeling eller deling av forskningsdata fungerer så godt, fordi deling på norsk kan ha minst to ulike betydninger, i motsetning til *sharing* på engelsk. Å dele noe opp på norsk betyr jo blant annet at det blir flere biter uten overlapping, mens *sharing* på engelsk betyr at man deler på for eksempel ett og samme datasett.

Vi har ikke noe godt alternativ, men kanskje noe med tilrettelegging? Hva mener Språkspalten?

Michael Bretthauer

michael.bretthauer@medisin.uio.no

Michael Bretthauer (f. 1969) er professor ved Universitetet i Oslo og overlege ved Gastromedisinsk seksjon, Avdeling for transplantasjonsmedisin, Oslo universitetssykehus. Han er forsker ved klinisk effektforskningsgruppen ved Universitetet i Oslo/Oslo universitetssykehus.

Illustrasjon: Pixtal/NTB scanpix

Litteratur

1. Taichman DB, Backus J, Baethge C et al. Sharing clinical trial data – a proposal from the International Committee of Medical Journal Editors. *N Engl J Med* 2016; 374: 384–6.
2. Drazen JM, Morrissey S, Malina D et al. The importance – and the complexities – of data sharing. *N Engl J Med* 2016; 375: 1182–3.
3. Bauchner H, Golub RM, Fontanarosa PB. Data sharing: an ethical and scientific imperative. *JAMA* 2016; 315: 1237–9.

E. Hem svarer:

Michael Bretthauer spør om hva *data sharing* bør hete på norsk. Svaret står i ordboken: datadeling (1). Oversettelsen ligger tett opp til det engelske originaluttrykket, og da kan sjansene være gode for at den blir tatt i bruk. Retriever, en søketjeneste for aviser, tidsskrifter og andre publikasjoner, gir omtrent

180 treff på *datadeling*, så det er godt etablert i norsk.

Vi har mange eksempler på at *sharing* greit kan oversettes med deling på norsk, for eksempel delingsøkonomi (*sharing economy*), markedsdeling (*market sharing*), erfaringsdeling (*experience sharing*), fildeling (*file sharing*), delingskultur (*culture of sharing*) osv. (2).

Både det norske ordet dele og det engelske *share* har mer enn én betydning. I norsk kan vi helt konkret stykke opp en helhet i to eller flere deler, for eksempel når vi deler et brød eller en kake. Men vi kan også dele på noe vi har sammen, som når vi deler bord og seng eller sorger og bekymringer (3). Datadeling brukes altså i denne siste betydningen. Slik er det også i engelsk. Hvis vi deler en bil, *share a car*, mener vi ikke at farkosten blir

delt opp i biter, men at vi er flere om å bruke den – vi deler kort og godt på den. På samme måte deler vi på dataene i datadeling.

Erlend Hem

erlend.hem@medisin.uio.no

Erlend Hem (f. 1970) er dr.med., fagsjef og redaktør for Tidsskriftets språkspalte.

Litteratur

1. Data sharing. I: Teknisk engelsk-norsk ordbok. <https://www.ordnett.no/search?search=data+sharing> (29.12.2016).
2. Sharing. I: ordnett.no. <https://www.ordnett.no/search?search=sharing&omitFullforms=true&lang=en> (29.12.2016).
3. Dele. I: Bokmålsordboka og Nynorskordboka. <http://ordbok.uib.no/perl/ordbok.cgi?OPP=dele> (29.12.2016).